

METODICKÝ POKYN

Jak napsat, odůvodnit a podat **ŽÁDOST O UZNÁNÍ ÚSTAVNÍ VÝJIMKY Z POVINNÉHO OČKOVÁNÍ DÍTĚTE** na základě **VÍRY** nebo **VÝHRADY SVĚDOMÍ** jeho rodiče.

2. rozšířená a upravená veze (ke dni 12. 12. 2020)

Metodický pokyn je určen:

1. **Rodičům** dětí, které jsou nenačkované, neúplně očkované, nebo které budou plně naočkované, avšak v rozporu s termíny platného očkovacího kalendáře ČR.
2. **Metodickým pracovníkům** nestátních neziskových organizací, které podporují ochranu základních lidských práv a svobod mj. v oblasti očkovací politiky a souvisejících represí.
3. **Právním zástupcům**, kteří participují na sepsání této žádosti pro účely dosažení kladného správního rozhodnutí.

Žádost o uznání výjimky z povinného očkování na základě přednostní ochrany náboženské víry či sekulární (světské) výhrady svědomí je použitelná v úplně všech případech zákonných represí používaných proti dětem a rodičům, kteří v libovolném rozsahu nerespektují platný očkovací kalendář ČR. Zejména, ale nikoliv výhradně, se dnes jedná o řízení o přijetí dítěte do mateřské školy a účasti dětí na dětských letních táborech a školách v přírodě.

Autor: MUDr. Jan Vavrečka, Ph.D.
Osobní stránky: www.jdiadivejse.cz
Ve spolupráci s: Poočkování, z.s.; www.poockovani.cz

ÚVODEM

Náboženská víra a výhrada svědomí jsou hodnotami lidského života, které požívají velmi silnou ochranu v oblasti základních lidských práv a svobod. Jejich právní ochrana je natolik silná, že v případě kolize s ochranou jiných základních lidských práv a svobod či ochranou veřejného zájmu, má právě ochrana víry a svědomí aplikační přednost. Tato přednostní ochrana však ani u víry a svědomí není zcela automatická. Použije se až tehdy, když je přiměřená tomu, co je vlastním obsahem víry a svědomí zcela konkrétního člověka v konkrétním případě. Okolnosti a podmínky, kdy má být tato ochrana jednotlivci poskytnuta, mají sice společný obecný právní rámec, ale dále jsou již výrazně individuální. Jak posuzovat a vyhodnotit takové situace v praxi, v tom nás vede neustále se rozvíjející judikatura. Jsou to zejména nálezy Ústavního soudu ČR, závazné rozsudky obou nejvyšších soudů ČR a samozřejmě také rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a také Evropského soudního dvora v Lucemburku.

V oblasti povinného očkování nabyla právě přednostní právní ochrana víry a svědomí rodičů podobu malého světélka v jinak opravdu veliké tmě. Byl to v první řadě Ústavní soud ČR, který několika nálezy potvrdil existenci silného práva na ochranu náboženské víry i světské výhrady svědomí a který se pokusil upřesnit i rámec přednostní ochrany těchto dvou silných práv proti právům a zájmům jiným. A dále to byl Nejvyšší správní soud ČR, který v několika rozsudcích upřesnil věci podstatné pro úspěšnou praktickou aplikaci tohoto ústavního práva v běžné rozhodovací praxi.

Posledním významným rozsudkem v této oblasti byl dne 10. 12. 2020 rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR (NSS) ve věci [9 As 62/2020](#). V tomto rozsudku NSS vyvrátil dosavadní účelové právní pochybnosti o tom, kdo má vlastně povinnost zabývat se obsahem žádostí rodičů a rozhodnout o udělení/odmítnutí výjimky z povinného očkování na základě víry nebo svědomí. NSS jednoznačně přiřkl tuto povinnost (a tedy i právo výjimku udělit) již správním orgánům prvního stupně. A to jsou v těchto vašich případech ředitelé a ředitelky mateřských, základních a středních škol, dětských a jiných zájmových skupin, dětských táborů apod. Rozsudek je odkázán zde a z něj vyjímám citaci: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2020/0062_9As_20000335_20201210110009.pdf

(28) Jak již uvedl městský soud, správní orgány musí v souladu s principem proporcionality poměřovat na jedné straně kvalitu a přesvědčivost tvrzení žadatele uplatňující výhradu svědomí vůči maximálně akcentovanému zájmu společnosti na ochraně veřejného zdraví a ochraně zdraví a práv ostatních dětí přijatých ke vzdělávání v MŠ. Tomuto však správní orgány v projednávané věci nedostály, protože vůbec nebyly ochotny připustit, že by se měly mimo sankční řízení takovými tvrzeními nad rámec výjimek uvedených v zákoně o ochraně zdraví ve věci žádosti přijetí dítěte do MŠ zabývat.

Dnes již na základě dostupné judikatury můžeme shrnout:

1. Ústavně zaručená ochrana náboženské víry a ochrana výhrady svědomí rodiče má za určitých okolností přednost před ochranou jiných základních práv i veřejného zájmu, který zajišťují předpisy podústavního práva - zejména zákon o ochraně veřejného zdraví a školský zákon.
2. Přednostní právní ochrana víry rodiče, nebo výhrady jeho svědomí má vést k tomu důsledku, že vůči jeho dítěti, které není naočkováno v souladu s očkovacím kalendářem ČR, nebudou použity vůbec žádné represe vyplývající z předpisů podústavního práva (zákony, vyhlášky).
3. Povinnost rozhodnout o žádostech o udělení výjimek, tedy mj. **povinnost se jimi v plném věcném rozsahu seriózně zabývat**, a to bez ohledu na typ správního řízení, **mají již tzv. správní orgány prvního stupně**. V praxi to jsou ředitelé mateřských, základních a středních škol, dětských i jiných zájmových skupin, dětských táborů apod. Všichni tito vedoucí pracovníci, kteří mají právo odmítnout dítě kvůli nenaočkování, mají současně právo udělit mu výjimku na základě žádosti o uznání přednostní ochrany víry a svědomí jeho rodiče. (Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva dále vyplývá, že se musí přihlížet také k obsahu víry a svědomí i u samotného nezletilého dítěte, pokud je starší cca 10-12ti let.)
4. O uznání ústavní výjimky na základě své náboženské víry nebo výjimky na základě výhrady svého svědomí musí rodič vždy řádně požádat správní orgán, a to procesně včas.

POZNÁMKA: Dále budu v textu Pokynu používat pro zjednodušení již **pouze pojem „nenaočkovávané děti“**. V každém takovém případě se ale jedná skupinu dětí, které jsou buď úplně nenaočkovány, nebo jen nedoočkovány všemi dávkami jedné vakcíny, nebo jsou částečně naočkovány úplně a částečně vůbec (např. při selektivním odmítání MMR vakcíny), nebo se rodiče rozhodli naočkovat dítě sice úplně, ale až v pozdějším věku, tedy bez respektu k platnému očkovacímu kalendáři ČR.

KDO JE ŽADATELEM? Pokud budete žádost sepisovat jako rodiče sami bez odborné pomoci, je důležité si uvědomit, že **žadatelem je nezletilé dítě a nikoliv vy**. Je to vaše dítě, které po správním orgánu prvního stupně pro sebe žádá o umožnění něčeho konkrétního v situaci, kdy pro obsah víry nebo svědomí svých rodičů není zcela řádně naočkováno. Dítě jako žadatel - prostřednictvím svého zákonného zástupce (rodiče) - argumentuje správnímu orgánu v tom smyslu, aby mu přiznal výjimku na základě posouzení důvodů, které jeho rodiče vedly k odepření splnění zákonné povinnosti k očkování. Pouze v tom případě, kdy se jedná o prominutí pokuty/sankce adresované správním orgánem přímo rodiči, je žadatelem o udělení výjimky rodič sám a nikoliv jeho dítě.

I.
CO JE UŽITEČNÉ SI UVĚDOMIT HNED NA ZAČÁTKU - PRO OBĚ VÝJIMKY

I. a)

Jak opakovaně zdůraznil Ústavní soud ČR tak i NSS, je podstatné, aby **výjimky udělené z povinného očkování byly a zůstaly opravdu pouze výjimkami, tedy akty s pouze nízkou četností v úhrnném celku**. Zde ale splývají v judikatuře, dvě výrazně odlišné situace. Tou první je faktické odmítnutí povinného očkování dítěte a výjimka, která souvisí s prominutím zákonného postihu = pokuty (sankce) adresované rodiči za nesplnění jeho povinnosti nechat své dítě naočkovat. Tou druhou a výrazně odlišnou situací je omezování již samotných nenaočkovaných dětí na jejich právech a zájmech ve společnosti formou vylučování z různých kolektivů a bránění jim v účasti na různých akcích. Cituji z rozsudku NSS [9 As 62/2020](#):

*(29) Nad rámec rozhodovacích důvodů NSS uvádí, že tvrzení zakládající takovou ústavně garantovanou výjimku založenou na sekulární či náboženské výhradě svědomí musí být mimořádně závažná, vztahující se k danému jedinci, dostatečně určitá a prokázaná. Jinými slovy musí se jednat o natolik silné argumenty, na základě nichž by aplikace § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví byla v daném případě zjevně protiústavní. **Příliš široký výklad a aplikace práva projevit své náboženské vyznání nebo uplatňovat sekulární výhradu svědomí, by mohly vést k rozkladu systému povinného očkování a v důsledku toho být hrozbou pro zdraví zejména těch dětí a dospělých, kteří se ze zdravotních důvodů nemohou prostřednictvím vakcinace proti daným onemocněním bránit (srov. bod 98 a 99 plenárního nálezu ze dne 27. 1. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 16/14).***

Tato právní argumentace skrývá problém, který dosud nebyl zřetelně popsán žádným soudem.

I. a1)

K rozkladu systému povinného očkování by teoreticky mohly vést pouze takové situace, kdy je rodičům na základě výjimky odpuštěna sankce za to, že své děti nenaočkovali. Tedy **situace, které by principiálně (v intencích legálního právního uvažování) ve svém důsledku vedly k poklesu počtu řádně naočkovaných dětí v ČR**. Zde proto Ústavní soud správně a rozumně hovoří o pouze výjimečných situacích, ve kterých právě sankce může být rodiči odpuštěna na základě přednostní ochrany jeho víry či svědomí. To je logické a dává to smysl, když viníkovi z nějakého vzácného důvodu máme odpustit jeho vlastní zákonný postih.

I. a2)

Dosud nikdo inteligentní si v této zemi nedovolil veřejně obhajovat zjevný očkovací kryptofašismus, který by tvrdil, že trestat malé dítě a omezovat ho na jeho vlastních základních lidských právech a svobodách a šikanovat jej zákony je správné a legální, pokud tím efektivně přitlačíme na jeho rodiče, aby to dítě naočkovat nechali. Je to ve svém principu totéž jako obhajovat veřejně zákon, který by zakazoval dětem jezdit na bruslích, koloběžkách a kolech, pokud jejich rodiče neplatí řádně daně. Je to neomluvitelná ignorace dětí jako samostatných lidských bytostí a zjevné zločinné zneužití jejich existence a životů k vyvíjení nátlaku na jejich rodiče. Proto si na takovou argumentaci v oblasti povinného očkování dosud nikdo veřejně netroufl. Ale bohužel, ono to tak v očkovacím zákulisí je (!). ONI tvůrci očkovací politiky, kteří se kolem těchto represí a jejich obhajoby motají, to velice dobře vědí. Na veřejnosti a před ní to ale musí za jakoukoliv cenu skrývat. Lže se všem a do očí veřejný zájem na ochraně zdraví dětí v kolektivech před nenaočkovanými dětmi a vymýšlí se k tomu naprosto absurdní medicínské konstrukce, pseudoargumenty a floskule. **Jsou to účelové argumentační konstrukce (vakcistický folklór), které by nemohly před soudy obstát, pokud by ovšem ony soudy umožnily právním zástupcům výsledky znaleců a svědků z této oblasti. A to dosud ani v jednom jediném sporu s tematikou povinného očkování nebylo soudy ČR umožněno (!)**. To rozhodně není náhoda tam, kde znalecký posudek a výslech znalce či svědka je jinak zcela běžným nástrojem, se

kterým soudy samozřejmě umí zacházet. Tyto represe na nenačkovaných dětech mají především skrytý cíl vynutit si na rodičích vysoké procento proočkovanosti, ale protože právě tohle nelze veřejně přiznat, nemohou s tím oficiálně operovat ani soudy, ani správní orgány. Oficiálně takové odůvodnění očkovacích represí neplatí. Oficiálně platí, že **omezovat nenačkované dítě na jeho vlastních základních právech a svobodách lze pouze tam, kde jeho fyzická přítomnost v kolektivu představuje nezanedbatelné ohrožení zdravotního stavu jiných osob a dětí.** (Zanedbatelné ohrožení samozřejmě není ekvivalentní tomu, že se zde prolamují základní lidská práva a svobody dítěte.) Tam, kde takové zdravotní riziko opravdu prokazatelně existuje a kde je opravdu nezanedbatelné, tam lze opak z důvodu ochrany víry a svědomí rodiče připustit jen výjimečně.

I. a3)

Ale tam, kde ve zcela konkrétním případě žádné nezanedbatelné riziko z přijetí nenačkovaného dítěte do kolektivu nikomu nehrozí, je potřeba si položit otázku. Proč by v takovém případě mělo být udělení ústavní výjimky na základě víry a svědomí opravdu pouze vzácné? K takové „výjimečnosti“ zde totiž neexistuje žádný rozumný medicínský ani právní důvod. NSS ve svém posledním rozsudku ukázkově onen důvod předjímá. Tím důvodem je prostý strach Systému o své očkovací „zlaté tele“. Slovy NSS: „... **by mohly vést k rozkladu systému povinného očkování...**“ A právě tuto obavu, která v případech represí nenačkovaných dětí nedává vůbec žádný smysl, je potřeba vyvracet soudům i správním orgánům.

I. a4)

Systém povinného očkování se jako takový opravdu nedá ochránit vyloučením nenačkovaného dítěte z kolektivu nebo kolektivní dětské akce. Zcela podstatné v této druhé situaci totiž je, že **dítě je a zůstane nenačkované bez ohledu na to, zda bude či nebude do daného dětského kolektivu přijato nebo mu bude zabráněno v účasti na akci s jinými dětmi. Absolutní počet nenačkovaných dětí zůstává i po aplikaci takových represí totiž stále stejný (!).** Proto jakýkoliv správní orgán, který rozhoduje o přijetí či odmítnutí přijetí nenačkovaného dítěte do kolektivu, principiálně není v roli ochránce a zachránce očkovacího systému ČR jako takového. Něco jako rozpad systému povinného očkování jej vůbec nemá a nemusí ve správní úvaze zajímat. Naopak, použití takových argumentů v těchto odlišných situacích je zjevně nesmyslné, a proto je protiprávní a protiústavní. **Jediné, co skutečně má zajímat správní orgán, je míra ohrožení zdravotního stavu jiných dětí z té skutečnosti, že budou pobývat s jedním nenačkovaným dítětem navíc.** Nutno připomenout, že Ústavní soud, který tyto právní teze formuloval, je formuloval právě v kauzách sankčních správních řízení o uložení pokuty rodičům, což je velmi odlišná situace (viz bod I.a1).

Výše uvedené můžeme shrnout takto:

- 1. Za ohrožení systému očkování jako takového svým odporem k očkování nebo očkovacímu kalendáři ČR, může být zákonným způsobem postižen pouze a jedině rodič nezletilého dítěte, který příslušnou zákonnou normu svým činem porušil.*
- 2. Nezletilé dítě samo na svých základních právech a svobodách nesmí být nikdy omezeno z důvodu vynucení vyššího počtu naočkovaných dětí na rodičích v ČR. (Jednalo by se mj. o trestný čin poškozování cizích práv. Je velkou stavovskou ostudou a hanbou, když takto ještě stále uvažují a takový kryptofašistický prostředek k účelu vynucení povinného očkování na rodičích uznávají a schvalují někteří zdravotníci.)*
- 3. Tam, kde žádost o výjimku z povinného očkování na základě víry a svědomí má vést k neuložení zákonné sankce rodiči, tam existuje zákonný důvod udělovat tuto výjimku opravdu jen výjimečně - tedy se vzácnou četností v praxi.*

4. *Tam, kde žádost o výjimku z povinného očkování na základě víry a svědomí má vést k přijetí dítěte do kolektivu nebo umožnění jeho účasti na akci a současně jeho přijetí prokazatelně představuje nezanedbatelné zvýšení zdravotního rizika pro ostatní děti, tam existuje zákonný důvod udělit tuto výjimku opravdu jen výjimečně - tedy se vzácnou četností v praxi.*
5. *Tam, kde žádost o výjimku z povinného očkování na základě víry a svědomí má vést k přijetí dítěte do kolektivu nebo umožnění jeho účasti na akci, **avšak jeho přijetí nepředstavuje žádné nebo jen zcela zanedbatelné zvýšení zdravotního rizika pro děti ostatní**, tam neexistuje vůbec žádný zákonný důvod k tomu, aby výjimka byla udělována pouze se vzácnou četností. Udělení výjimky za těchto podmínek ničím neohrožuje faktické dosažení legitimních cílů ochrany veřejného zdraví.*

I. b)

Co z toho vyplývá? Ti rodiče, kteří se nehodlají nechat odradit od svého rozhodnutí, by podle mého názoru měli hned na začátku své žádosti uvést toto nebo podobné tvrzení:

„Správnímu orgánu dávám na vědomí své pevné rozhodnutí, že stav očkování mého dítěte zůstane stejný bez ohledu na to, jakým způsobem bude o této mojí žádosti a žádosti o .... (např. přijetí dítěte do mateřské školy) ... rozhodnuto.“

Tímto tvrzením dáváte správnímu orgánu jednoznačně najevo, že jeho rozhodnutí, ať už bude jakékoliv, na celkovém počtu nenačkovaných dětí v ČR nezmění zkrátka vůbec nic. Dáváte mu právní jistotu, že svým rozhodnutím nemůže ochránit ani poničit systém povinného očkování v ČR jako takový. Tvrzení naopak podpoří správní orgán v jeho případné nejistotě, kterou zatím mohou vyvolávat některé izolované teze z judikatury. Správní orgán by měl pochopit, že má zkoumat a posuzovat již pouze prokazatelná fakta vašeho konkrétního případu. Tedy nevtahovat do své úvahy a odůvodnění systémové floskule vakcistického folklóru a globální argumenty o proočkovanosti a ochraně veřejného zdraví. Takové přísluší očkovací politice, legislativní činnosti a očkovací lobby, ale již nikoliv správnímu uvažování a rozhodování v konkrétních lidských kauzách. Uvedení tohoto tvrzení ve vaší žádosti tak mj. zabraňuje správnímu orgánu použít ve váš neprospěch třeba tento politický argument: *„Žádosti nebylo vyhověno také s ohledem na podporu dosažení vysoké proočkovanosti populace, když udělení výjimky by mohlo nežádoucím způsobem podpořit rodiče setrvat v rozhodnutí, aby jejich dítě zůstalo nenačkované, což odporuje těm nejdůležitějším cílům ochrany veřejného zdraví a souvisejících právních předpisů.“* Osobně považuji za užitečné vyhýbat se některým záludným protiargumentům správních orgánů prostě tak, že je učiníte předem irelevantními. A jak smýšlíte vy?

II.

ÚSTAVNÍ VÝJIMKA UDĚLENÁ NA ZÁKLADĚ SEKULÁRNÍ (SVĚTSKÉ) VÝHRADY SVĚDOMÍ

II. a)

Ochrana náboženské víry je dlouhodobým a ustálenějším tématem naší i mezinárodní judikatury (viz níže). Právo na výjimku udělenou na základě světské výhrady svědomí bylo Ústavním soudem ČR dovozeno z ústavního práva nálezem č. I. ÚS 1253/14. Doporučuji vám si tento nález přečíst. Odkaz je uveden níže. Ještě doplňuji, že právo na výhradu svědomí mají samozřejmě i všichni věřící lidé nad rámec obsahu své víry, tedy bez ohledu na něj. **Pokud budete v žádosti uplatňovat současně důvody své víry i důvody svého svědomí, učinite tak vždy odděleným způsobem a tyto argumenty navzájem nespojíte a nemíchejte je dohromady.** Zde je rozsudek NSS:

[https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2016/I. US 1253_14 an.pdf](https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezky/2016/I._US_1253_14_an.pdf)

II. b)

Výjimka svědomí může být dle ÚS uznána při kumulativním splnění 4 podmínek. Z těchto ústavních požadavků poté vyplývá také potřeba určitého způsobu a specifického obsahu odůvodnění vaší žádosti. Pokud již Ústavní soud něco vymezil, je vhodné tomu vyjít vstříc adekvátně strukturovanou argumentací. Žadatel by se měl snažit přesvědčit rozhodující správní orgán, že jsou tyto 4 podmínky splněny každá jednotlivě a tedy současně. V tomto smyslu by měl přehledně uvést své jednotlivé argumenty. Cituji z nálezu I. ÚS 1253/14:

*(42) Z existence výše citovaného nálezu a jeho posouzení problematiky v ústavněprávní rovině (b. 28) vyplývají následující postuláty na oprávněnost světské výhrady svědomí, jež **musí být naplněny kumulativně**. Jsou jimi (1) ústavní relevance tvrzení obsažených ve výhradě svědomí, (2) naléhavost důvodů, jež k podpoře své výhrady nositel základní svobody uvádí, (3) konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby a (4) společenské dopady, jež může v konkrétním případě akceptovaná sekulární výhrada svědomí mít.*

(43) Ústavní soud požaduje, aby v případě splnění všech nastolených požadavků nebylo trváno na povinném očkování dané osoby, tedy aby očkovací povinnost nebyla vůči ní sankcionována, případně jinak vynucována. Explicitně to plyne z příslušných pasáží jeho nálezu sp. zn. III. ÚS 449/06 (část IV. ab initio, část IV./d tamtéž, zde b. 29), kde se s kogentním akcentem uvádí, že orgán veřejné moci rozhodující o očkovací povinnosti "musí (...) vzít v potaz výjimečné stěžovatelem tvrzené důvody toho, proč se odmítl podrobit očkování", a v případě existence okolností, zásadně hovořících pro zachování autonomie dané osoby, orgán veřejné moci pak i při vnímání konkrétně působícího veřejného zájmu "nesmí (...) povinnost podrobit se očkování sankcionovat či jinak vynucovat".

POZNÁMKA: Tam, kde Ústavní soud v bodu (43) uvažuje a hovoří o samotném zproštění povinnosti k očkování, stejné podmínky o to více platí v případech represí nenačkovaných dětí, u kterých se již o vynucení povinného naočkování de facto vůbec nejedná.

II. c)

Ústavní relevance tvrzení obsažených ve výhradě svědomí: Splnění této první podmínky je snadné a v principu automatické, pokud nedojde k hrubé chybě formulace žádosti. Samotný ÚS k tomu uvádí:

*(44) Ústavní relevance tvrzení, která jsou obsahem světské výhrady svědomí projevené vůči povinnému očkování, je v posuzované věci **naplněna již samotnou kolizí ochrany veřejného zdraví a zdraví osoby, v jejíž prospěch je výhrada svědomí uplatněna** (srov. čl. 31 Listiny). Pominout nelze ani tvrzení rodičů o zásahu do jejich práva na rodičovskou péči, garantovaného v čl. 32 odst. 4 Listiny, byť omezitelného zákonem. **Imanentním aspektem případu zůstává čl. 15 odst. 1 o svobodě svědomí, resp. přesvědčení nositelů základního práva.** Opomenout nelze rovněž často opakovaný **argument o očkování jako zásahu do tělesné integrity** ve smyslu čl. 7 odst. 1 Listiny, i když je zde "ve hře" nejen nedotknutelnost osoby, ale i (či snad ještě více) aspekt vpravené vakcíny s dlouhodobými účinky do těla s dopadem na zdraví osoby ve smyslu čl. 31 Listiny. Ve všech případech se navíc jedná o základní práva způsobilá ke vzájemnému poměřování (optimalizaci).*

Tato tvrzení je potřeba v příhodné a individualizované formě v žádosti uvést tak, aby věc v podstatě zřejmá, byla i formálně jednoznačně podložena. Již samotné tvrzení vašeho práva na uplatnění výhrady svědomí vůči povinnému očkování v podstatě naplňuje tuto první podmínku, ale je vhodné vše (pro jistotu) o něco rozšířit. Vodítkem vám může být právě citovaný bod 44. Pouze jako ukázkou uvádím například tento možný obsah tvrzení:

„Jsem přesvědčen, že vakcíny, kterými se u nás povinně očkuje, mohou způsobit závažná i celoživotní poškození zdraví a organismu mého (dosud zdravého) dítěte včetně jeho úmrtí. Povinnost očkování dále zasahuje do mého základního práva rodiče na suverénní rozhodování o mém dítěti včetně všech zdravotních výkonů na něm provedených. Dále je v silném rozporu s mým svědomím nechat své dítě naočkovat současnými vakcínami povinného očkování s ohledem na specifické okolnosti mého života, mých zkušeností a mého přesvědčení. (Tyto své důvody rozvádím níže.) Očkování představuje nevratný zásah do tělesné integrity mého dítěte, jehož všechny možné důsledky dnes zdaleka nejsou vědecky známy seriózně objasněny a některé dokonce ani zkoumány. I z tohoto důvodu jsem nepřipustil očkování mého dítěte, jak je vynucováno platným očkovacím kalendářem ČR.“

II. d)

Naléhavost důvodů, jež k podpoře své výhrady nositel základní svobody uvádí: Tato druhá podmínka leží na výhradně subjektivním posouzení vašich tvrzení a případně přiložených důkazů.

*(45) **Naléhavost důvodů namítaných v rámci výhrady svědomí proti povinné vakcinaci zůstává beze vší pochybnosti v rovině subjektivní. Jde o ono příslovečné "tady a teď", jež brání bezvýjimečnému podrobení se příkazu zákona. Varietu obsahů námítky je zde nesnadno vymezit; nepochybně mezi ně potenciálně patří i přesvědčení, že může dojít k nevratnému poškození zdraví osoby blízké. Jedná-li se o nezletilého reprezentovaného zákonným zástupcem, musí být zohledněny konkrétní aspekty jeho zájmu na neprovedení vakcinace.***

POZNÁMKA: Konkrétní aspekty zájmu na provedení vakcinace u malých nezletilých dětí subsumuje již samotná zákonná povinnost očkování ve svém oficiálním odůvodnění. Proti výjimce udělené z určité povinnosti nelze principiálně argumentovat obecným odůvodněním této povinnosti samotné, protože by vznikl zcela absurdní „mrtvý kruh“. Ústavní soud zde nejspíše míní tu skutečnost, že soudy mají přihlížet k aspektům zájmu samotného nezletilého dítěte, pokud již je schopno svůj vlastní zájem a názor projevit. V judikatuře Evropského soudu pro lidská práva je to zhruba od věku 10-12ti let dítěte. Nicméně tento požadavek se týká především odpuštění pokuty v sankčním správním řízení vůči rodiči a prakticky jej nelze použít u odpuštění represí namířených vůči nenačkovaným dětem.

K tomu je vhodné si uvést něco více. Je zcela běžné, že soudy i správní orgány zneužívají těchto vysoce neurčitých situací právě k tomu, že ať už tvrdíte a prohlašujete v žádosti cokoliv, použijí proti vám tuto floskuli: **„Důvody uvedené v žádosti nejsou dostatečně přesvědčivé a naléhavé.“** S tím je potřeba počítat. Žádná žádost nemůže být nikým zformulována s jistotou, že takové fádňí tvrzení správní orgán proti vám nepoužije. Správní svévoli nelze zabránit preventivně. Vaše žádost však může být formulována tak, aby bylo možné se takovému případnému postupu správního orgánu následně účinně bránit. Správní orgán má totiž povinnost nejen vyjádřit svůj konečný názor, ale vyrovnat se s tím, proč konkrétní důvody, které jste v žádosti uvedli, za naléhavé a přesvědčivé nepovažuje. Je jeho zákonnou povinností to zkrátka ozřejmit a více vysvětlit (poučovací povinnost, zásada dobré správy, zásada zákonnosti, přezkoumatelnost odůvodnění) a nejen si tvrdit, co se mu hodí. **Proto je velmi důležité, abyste všechny své důvody v žádosti uvedli a dostatečně konkretizovali. Uvedte každý svůj samostatný důvod nejlépe strukturovaně pod samostatnou odrážkou a očísľujte si je.** To aby bylo na první pohled jasně vidět, že důvody uvedeny v žádosti uvedeny jsou, kolik samostatně jich je a jaký mají svůj vlastní izolovaný obsah. Neměli byste dát správnímu orgánu nepřehlednou směsicí svých slov a emocí možnost „uniknout“ z jeho zákonné povinnosti. Tou je vypořádat se řádně se všemi vámi uvedenými důvody a tvrzeními. **Zejména odvolací správní orgány a soudy jsou dobře trénované ve vytváření nepřehledného právně-argumentačního chaosu, o kterém následně tvrdí, že se vypořádává se všemi vašimi námítkami a argumenty, ačkoliv tomu tak vůbec není.** Této nečestné ale velmi efektivní právní technice vám rozhodně doporučuji předcházet. Předcházet právě

takovou formou zpracování vaší žádosti, která reálné možnosti těchto úředních lumpáren alespoň minimalizuje.

Z bodu 45 nálezu ÚS dále jasně vyplývá význam tvrzení, že: **jste přesvědčeni, že by očkováním mohlo dojít k nevratnému poškození zdraví vašeho dítěte.** To lze naprosto spolehlivě tvrdit a vědecky prokázat u úplně každé vakcíny na světě. Toto tvrzení proto doporučuji použít vždy, pokud takové přesvědčení skutečně máte. Vždy je totiž vědecky relevantní a je doložitelné. Ale možné je uvést a uvést i mnohé další důvody, pokud je naleznete na své straně. Ze své zkušenosti vím, že rodiče by mohli uvést i některé z těchto dalších důvodů, které podporují naléhavost právě jejich žádosti o udělení výjimky. Pouze upozorňuji, že to zdaleka není výčet úplný. Můžete zejména:

a) Uvést své přesvědčení, že riziko zdravotního postižení právě u vašeho dítěte je vyšší než riziko v dětské populaci obvyklé (zákonodárcem kalkulované), protože právě vy máte v rodině pozitivní alergologickou nebo imunologickou anamnézu. Tedy, že máte mezi rodinnými příslušníky výskyt závažnějších autoimunitních či imunologických onemocnění (zejm. rodiče, sourozenci a prarodiče). Pojem závažnější se poté vztahuje k nemocem kvalitativně (k typu diagnózy) i kvantitativně (k tíži průběhu onemocnění). Autoimunitní poruchy hematologické a orgánově specifické bývají závažná onemocnění téměř vždy. Některé autoimunitní choroby jsou však závažné spíše až svou intenzitou. Například existují prakticky banální formy tzv. senné rýmy (pylové alergie), ale také méně časté těžké a opravdu velmi zdravotně omezující průběhy téhož onemocnění. Pokud budete chtít na podporu své žádosti jakékoliv autoimunitní či imunologické onemocnění v rodině uvést, určitě popište také intenzitu příznaků, se kterými se buď přímo vaše dítě nebo jeho rodinný příslušník potýká, jak se u něj onemocnění projevuje, jak jej trápí a omezuje v jeho životě, co s tím prožívá a jak vás to samotné případně trápí a ovlivňuje.

POZNÁMKA: Existuje již opravdu velmi mnoho vědeckých prací a důkazů, že existují vrozené predispozice k vyššímu riziku nežádoucích účinků očkování právě u osob s pozitivní rodinnou alergologickou a imunologickou anamnézou. Velmi dobře také víme, že některé ne zcela optimálně účinné vakcíny mají silnější Th2 stimulační profil a z toho důvodu vyšší riziko právě indukce autoimunitních reakcí i poškození. **Vědecké důkazy těchto skutečností ve své žádosti nepředkládejte.** Pokud to dokážete, můžete na svou podporu uvést třeba 3-4 citační odkazy, ale texty plných vědeckých studií nepoužívejte. Pokud to bude správní orgán považovat za významné pro své rozhodnutí, má v každém případě **procesní povinnost vás vyzvat k doplnění žádosti o důkazy vašich tvrzení.** To snadno učiníte (příslušné organizace a jejich odborníci vám určitě pomohou). Bude poté velký problém, jak se správní orgán vyrovná s odbornými zdroji v anglickém a německém jazyce, kterých od vás může obdržet i desítky. Bylo by totiž zcela nepřiměřené, aby po vás pro jejich uznatelnost požadoval zajistit překlad do českého jazyka. Osobně se domnívám, že toto správní orgány požadovat rozumně nebudou, protože by si zadělaly samy na své vlastní problémy. Touto situací se zabývá například tento článek: (<http://www.epravo.cz/top/clanky/dokazovani-cizojazycnou-listinou-ve-spravnim-rizeni-98237.html>). Podstatné je, že ve vašem případě bude žadatelem nezletilé a nemajetné dítě vámi pouze zastoupené, které má právo požádat o osvobození od úhrady těchto nákladů (stejně jako o osvobození od poplatků soudního řízení apod.) Správní orgán opravdu nemůže odepřít dítěti ochranu jeho základních práv a svobod prostě proto, že jiné osoby (rodiče) odmítli zaplatit překlady cizojazyčných vědeckých důkazů, k jejichž předložení je správní orgán nejprve ze své iniciativy sám vyzval, aniž by nutně musel. Bude však určitě vhodné, pokud ve smyslu výkladu správního řádu **sdělíte správnímu orgánu pro vaši věc rozhodný obsah důkazní cizojazyčné listiny v českém jazyce.** U vědeckých studií se bude jednat zejména o překlady abstrakt nebo jejich vybraných vědeckých závěrů. Zajišťovat celé překlady vědeckých prací opravdu není nutné. Proto se této varianty neobávejte.

b) Uvést své přesvědčení, že riziko zdravotního postižení očkováním je u vašeho dítěte vyšší než riziko v dětské populaci obvyklé (zákonodárcem kalkulované), protože k abnormálním reakcím po očkování u něj nebo rodinného příslušníka již dříve došlo. Tedy uvést de facto pozitivní anamnézu nežádoucích reakcí po očkování. Tato situace nastává obvykle u rodičů, kteří mají dítě již „rozočkováno“, ale došlo abnormálně silným nebo atypickým závažnějším reakcím po očkování. Dále proto již rozumně očkovat nechtějí. V některých případech se může jednat o výskyt takových epizod u sourozence nebo i u rodičů samotných v jejich vlastní anamnéze. Jde o osobní zkušenost. **Z medicínského pohledu je velmi důležité, že závažnost**

a rizika nežádoucích účinků očkování narůstají s počtem dávek stejné vakcíny (!). Mnozí lidé se mylně domnívají, že když se už po první dávce vakcíny nestalo nic nebo jen něco „málo“, znamená to, že horší to už u příští dávky být nemůže. Tyto laické předpoklady nekorespondují s tím, jak skutečně funguje imunologický systém člověka. Pokud tedy již máte negativní zkušenost s nežádoucími reakcemi po očkování (viz například kniha prof. Anny Strunecké [Varovné signály očkování](#)), rozhodně to uveďte ve svůj prospěch. Podrobně popište, jak tyto nežádoucí reakce vypadaly, jak probíhaly, jak jste se u nich sami cítili a jaké všechny důsledky to ve vás osobně zanechalo.

c) Uvést své přesvědčení, že vakcíny, kterými by mělo být dítě naočkováno, jsou vyráběny na základě pokusů na zvířatech a způsobování utrpení a úmrtí zvířatům. Tato argumentace je významná a dostává svou váhu „naléhavosti“ zejména v tom případě, pokud jste vegetariány či vegany. Tedy v případech kdy váš světonázor zjevně zapovídá zneužívání a využívání zvířecích životů ke spotřebnímu prospěchu člověka apod. V těchto případech je vhodné popsat i váš vlastní vztah ke zvířatům a jejich životům, obzvláště pokud právě vaše cítění výrazně překračuje a zachází za obvyklý standard a normu vztahu ke zvířatům v naší populaci.

d) Uvést své přesvědčení, že vakcíny, kterými by muselo být dítě očkováno, jsou vyráběny na buněčných kulturách z buněk získaných v souvislosti s potraty lidských plodů. Viz například (<http://www.immunize.org/concerns/vaticandocument.htm>). Tato argumentace je blízká a souvisí s některými náboženskými přesvědčeními (obecný nesouhlas s potraty). Může se však přičít osobnímu přesvědčení v podstatě jakéhokoliv člověka. Náboženská licence na tento světonázor neexistuje. Je ale potřeba skutečně podrobně vylíčit svůj světonázor k tomuto tématu a přiblížit intenzitu s jakou se vás tyto otázky a skutečnosti niterně dotýkají. (Tento důvod může být například extrémně silný u některých matek, které samy podstoupily tento vysoce traumatizující výkon nebo jej zažily v nejbližší rodině.)

e) Mohou samozřejmě existovat i mnohé další individuální důvody. Pokud existuje cokoliv, co cítíte jako důležité ve svém konkrétním případě a co vám opravdu **naléhavě brání** či **bránilo** vydat dobrovolný souhlas s očkováním vašeho dítěte, uveďte to. Slovy Ústavního soudu: „*Jde o ono příslovečné "tady a teď", jež brání bezvýjimečnému podrobení se příkazu zákona.*“

II. e)

Konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby: Splnění této třetí podmínky se může jevit problematické, ale tak tomu není. Ústavní soud přibližuje naplnění třetí podmínky tímto způsobem:

(46) Přesvědčivost a konzistentnost tvrzení podporujících výhradu sekulárního svědomí je zapotřebí posuzovat ad personam a nelze je podrobit postulátu objektivní pravdivosti; obsah těchto tvrzení nesmí postrádat hodnotový náboj a přikře protiřečit společenskému prostředí, obstat však musí především před jejich nositelem a jeho nejbližšími. Ústavní soud již dříve (b. 28) požadoval, aby autor výhrady komunikoval s příslušným orgánem veřejné moci, tj. aby neospravedlňoval své přesvědčení teprve v pozdější fázi řízení. To platí i nadále, přičemž samozřejmostí musí být jednoznačnost a patřičná (přiměřená) srozumitelnost projevu svědomí dané osoby.

Je zjevně nezbytné, aby výhrada svědomí byla vámi uplatněna včas. Pokud se očkování skutečně přičí vašemu svědomí, víte to samozřejmě již před podáním každé takové žádosti. Pokud se mu přičí naléhavě, poté logicky by vás to mělo vést k tomu, že své naléhavé důvody uvedete ihned a nenecháte si je „až na později“, kdyby něco jiného nevyšlo. To totiž prokazatelně oslabuje vaše subjektivní vnímání jejich naléhavosti a mohlo by být použito (a to úspěšně) proti vám.

Na konzistentnost a přesvědčivost vaší argumentace lze podat těžko nějaký metodický recept. Buďte zkrátka důrazní, přesvědčiví a jednoznační ve svých tvrzeních, líčeních a popisech. **Vložte do toho všeho emocionální náboj**, který prakticky všichni dotčení rodiče mají. Tohle nemá být opatrný politický dopis úřadům, ale co nejdůraznější emotivní a věcná obhajoba vašeho svědomí a způsobu a principů jeho dotčení. Bohužel zjevnou výhodou zde budou mít literárně talentovaní rodiče. Proč by naše literární schopnosti měly ve finále rozhodnout o právech našich dětí, to je mi záhadou. Obávám se však, že Ústavní soud to svými formulacemi poněkud nešťastně podpořil, přestože tím sledoval jinak rozumný cíl.

II. e1)

Zůstává složitou právní otázkou, zda je možné použít výhradu svědomí poprvé až v rámci odvolacího řízení proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně? Je potřeba vycházet z toho, že mnozí rodiče si vůbec neuvědomují, že mají možnost ve prospěch práv svého dítěte použít tyto ústavní výjimky. V podstatě začnou řešit celou věc do větší hloubky až poté, co jim dítě nebude přijaté do MŠ nebo bude odmítnuto jinou organizací jej vzít do dětské skupiny nebo na akci. Mnohdy teprve pak s překvapením zjistí, že tuto možnost měli. Existuje několik důvodů a právních principů, které by mohly být v takových případech použity ve prospěch výhrady svědomí uplatněné poprvé až v odvolacím řízení proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. V těchto případech, pokud nastanou, uveďte v odvolání vždy tyto dva důvody:

- a) O možnosti této ústavní výjimky použitelné ve prospěch ochrany základních práv svého dítěte jsem při podání žádosti vůbec nevěděl(-a). Má neznalost není zákonným důvodem trvalého poškození základních lidských práv a svobod mého dítěte, pokud existuje jiné procesní řešení, jak tato jeho práva lze ještě ve správním řízení účinně ochránit.
- b) Správním orgánem rozhodujícím na prvním stupni jsem nebyl(-a) poučen(-a), že možnost této výjimky existuje a že by bylo možné uvážit její použití v prospěch ochrany základních práv a svobod mého dítěte.

II. f)

Čtvrtou podmínkou dle Ústavního soudu jsou **společenské dopady, jež může v konkrétním případě akceptovaná sekulární výhrada svědomí mít**. Tato podmínka je podle mého názoru velice ošidná a dosud nebyla v komentářích dostatečně řešena. Pokusy o její účelovou dezinterpretaci lobbystickými skupinami jsou v médiích i praxi zcela pravidelné. Rozumné je pouze to, co je přesně obsaženo v bodu 46 nálezu Ústavního soudu. Považuji za důležité si k tomuto tématu říct více pro způsob vaší efektivní argumentace i případné obrany proti některým argumentačním trikům a „faulům“ správních orgánů.

Ústavní soud vymezil výjimku (výhradu) svědomí s ústavním předpokladem, že uznáním výjimky nebudou dotčeny prioritní cíle ochrany veřejného zdraví v jejich systémovém měřítku. **Ústavní soud poté neurčil a nevymezil žádnou přípustnou nebo již nepřípustnou frekvenci udělování takových výjimek v populaci**. Proto jakýkoliv konkrétní názor kohokoliv na tuto právní otázku je zcela subjektivní a nenalézá v nálezu Ústavního soudu I. ÚS 1253/14 žádnou oporu. To je důležité mít na paměti. V konkrétním individuálním případě, kdy se rozhoduje o udělení právě jedné a jediné výjimky svědomí, **správní orgán opravdu nemůže v rovině materiální pravdy operovat argumentem, že takových výjimek už bylo nebo by mohlo být uděleno příliš mnoho, a proto nemůže vyhovět ani vám**. Správní orgány nikdy nebudou vědět, kolik výjimek z důvodu víry a svědomí bylo fakticky uděleno v ČR. Tímto způsobem vlastně nelze ani rozumně právně uvažovat. V této situaci vyvstávají jako velmi důležité jiné aspekty této čtvrté podmínky, které je potřeba ve vaší žádosti dobře a strategicky uchopit. Podle mého názoru je opět užitečné předvídat místy nečestné argumentační „manévry“ správních orgánů a preventivně jim předcházet.

V principu je to především tak, že naplnění této čtvrté podmínky vyložené Ústavním soudem vlastně vůbec neleží ve vaší argumentaci. Nespočívá v tom, co byste právě vy měli tvrdit a dokazovat správnímu orgánu. V tomto případě je to zjevně právě naopak. Nejste povinni se zabývat tím, co udělení výjimky právě vám by mohlo či nemohlo napáchat na ochraně veřejného zdraví nebo jiným lidem. To je totiž povinností správního orgánu, který má takovou výjimku z ochrany veřejného zájmu posoudit a udělit. Tvrzení o případném nesplnění této podmínky proto bude suverénním tvrzením správního orgánu prvního stupně, který jej bude muset také řádně věcně odůvodnit. **Správní orgán v tomto případě nemůže tvrdit nesplnění čtvrté podmínky napadením nedostatečnosti obsahu a argumentů ve vaší žádosti.** Je to výhradně správní orgán, který si má být vědom společenských dopadů udělení výjimky ve vašem konkrétním případě.

To je však ryze technický právní závěr. V praxi je určitě lepší neponechat tohle všechno pouze na správním orgánu samotném. Existují fakta, která nemůžete znát vy, ale mohl a měl by je znát a z úřední povinnosti posoudit a zohlednit správní orgán. A pak existují odborná fakta, která rozhodně sám od sebe nemůže znát a zohlednit v úvaze správní orgán prvního stupně. Taková fakta mu proto můžete iniciativně předložit k jeho vlastnímu uvážení v rámci vstřícné vzájemné spolupráce na zákonném rozhodnutí. Na první skupinu faktů je vhodné správní orgán pouze upozornit. Tedy tvrdit, že existují a jejich obsah může být významný pro rozhodnutí. Také lze správní orgán vyzvat k jejich zjištění, uvážení a zohlednění. Fakta z té druhé skupiny musíte iniciativně předkládat sami, přestože to není ústavně předvídanou povinností. O jaká fakta může v praxi jít? **Podívejme se příkladem právě na tu situaci, kdy se jedná o rozhodování správního orgánu prvního stupně o přijetí nenaočkováného dítěte do mateřské školy.**

Fakta z 1. skupiny

Vyzvěte správní orgán, aby si tato fakta zjistil (protože on může) a aby je uvážil a zohlednil ve svém rozhodnutí o vaší žádosti. Pokud správní orgán nějaká fakta nezná nebo je nezjistí, je v každém případě dobré, aby z řízení o vaší žádosti jasně vyplynulo, co správním orgánem uváženo nebylo.

- a) Jaký je počet dětí ve školce, které mají lékařem uznanou trvalou kontraindikaci k očkování ze zdravotních důvodů.
- b) Jaký je počet dětí ve školce, které nejsou naočkovány podle očkovacího kalendáře ČR, ale které do školky musí chodit v rámci státem nařízené povinné předškolní docházky.
- c) Jaký je počet dětí ve školce, které jsou povinně očkovány, ale u kterých vakcíny primárně selhaly a tyto děti proto nejsou účinně chráněné.
- d) Jaký je počet dospělých ve školce, kterým od povinného očkování již uplynulo více než 20 let.
- e) Jaký je počet dospělých ve školce, kteří nebyli naočkováni proti všem devíti dnes povinně očkovaným onemocněním v ČR (tetanus, záškrť, černý kašel, hepatitida B, hemofily B, dětská obrna, spalničky, příušnice, zarděnky), nebo osob které nemohou prodělání všech těchto devíti onemocnění prokázat.
- f) Ptejte se, v kolika případech bylo za posledních 20 let v ČR příčinou lokální epidemie v mateřské školce nenaočkované dítě, o jaké onemocnění se konkrétně jednalo a kolik dalších dětí se v takovém případě nakazilo nebo onemocnělo.
- g) **Požádejte správní orgán, aby vyjádřil svůj názor na to, zda přítomnost vašeho nenaočkováného dítěte v kolektivu zvýší zdravotní riziko ostatním dětem pouze zanedbatelným nebo již nezanedbatelným způsobem oproti riziku, kterému by byly vystaveny bez udělení výjimky.** (Tohle je důležitý požadavek, který by neměl být opomenut!) Současně požádejte správní orgán o jeho názor či odhad, o kolik % se zvýší roční riziko nákazy toho nejrizikovějšího dítěte ve školce tím prostým faktem, že do školky přibude jedno nenaočkované dítě navíc? A žádejte o tento odborný odhad pro každou z devíti nemocí zvlášť, protože to samozřejmě je u každé nemoci jinak. (Správní orgán, který by tvrdil, že vaše nenaočkované dítě zanedbatelně ohrožuje jiné

děti ve školce, musí tuto nezanedbatelnost oproti zanedbatelnosti nějak kvantifikovat. Nelze opírat taková tvrzení o pouhé domněnky, sny, zbožná přání nebo o prázdný vakcistický folklór.)

Fakta z 2. skupiny

Fakta z této skupiny představují fakta, která **podporují právní závěr, že udělením výjimky právě vašemu dítěti k nezanedbatelnému ohrožení jiných dětí či významnějším společenským dopadům opravdu nedojde**. Takto fakta lze rozdělit do dvou podskupin. Jednak jsou to **fakta ryze vědecká**, která vyvrací právě ony floskule vakcistického folklóru, kterými tak často odborné autority klamou naše soudy i veřejnost. Druhou podskupinu tvoří **fakta srovnávací**. Zejména ta, která poukazují na zcela odlišnou situaci a odlišný přístup odborných a regulačních autorit v jiných státech Evropy. Je potřeba si uvědomit, že základní lidská práva jsou jenom jedna, jsou obsahově stejná a jsou společná všem. Není důvod, proč by měla mít jiný obsah v různých zemích. Také je potřeba si uvědomit, že pokud nepřítomnost nenaočkováných dětí ve školkách nikoho významněji na zdraví neohrožuje v Rakousku či v Polsku, proč by tomu mělo být v ČR právě naopak? Jaký tak asi epidemiologický důvod něco takového způsobuje? Je vhodné správní orgán těmto faktům vystavit a nechat jej se s nimi vypořádat ve správní úvaze.

Podskupina první:

- a) Publikace, které opravdu precizně vyvrací lobbystické očkovací vyprávěnky. Takové jsou například všechny publikace skvělého slovenského autora Petera Tuhárského. Mám jeho práce osobně velmi rád. <https://rizikaockovania.sk/kolektivna-imunita-myty-a-fakty/>
- b) Sérii opravdu výtečných článků stejného autora, které k jednotlivým dětským onemocněním a jejich speciální problematice vycházejí a vycházejí v časopise *Dieťa*. Příkladem zde dva z nich: https://rizikaockovania.sk/wp-content/uploads/2020/09/veda_2017_04.pdf
<https://rizikaockovania.sk/hovorme-o-vede-8-1-2014-pada-hviezda-kolektivnej-imunity/>
- c) A ze svých prací bych si dovolil doporučit podrobnou analýzu problematiky tolik diskutovaných spalniček a právě jejich lokálních epidemií mezi malými dětmi. https://poockovani.cz/downloads/Ockovani_proti_spalnickam_a_propaganda.pdf

Podskupina druhá:

- a) **Srovnávací data o represích vůči nenaočkováným dětem v zemích Evropy**. Doporučuji vzít si 3-4 země z epidemiologicky nám blízkých regionů, jakými jsou Rakousko, Polsko, Slovensko (i přes nedávnou velkou snahu slovenské očkovací lobby to změnit) a ze vzdálenějších zemí třeba Dánsko či Švédsko. Argumentujete prostě tím, že **ve všech těchto jmenovaných zemích se nenaočkováným dětem za všech okolností umožňuje účast v mateřské škole**. Tedy, že odborné a regulační autority těchto států nezavedly žádné omezující represe vůči těmto „rizikovým“ stavům a jevům pro veřejné zdraví. Neshledávají je tedy dostatečně významně nebezpečnými. Jedná se tedy o odborně velmi sporné situace. Společenský a skutečný zdravotní význam takových represí je přinejmenším velmi pochybný v evropském srovnávacím měřítku. A to je samozřejmě tvrzení a důkaz, které jdou ve váš prospěch při udělení takové výjimky u nás.
- b) **Srovnávací data mohou být různá a dokonce i přesvědčivější**. Například citace ze strategických dokumentů jiných států, které taková opatření projednávaly a zamítly pro nepřesvědčivý zdravotní přínos pro ostatní děti v takových kolektivech. Zde však již musíte každý sám si dohledat potřebné dokumenty či analýzy a učinit si překlad jejich pasáží a uvádět vhodná tvrzení i s jejich důkazem.

Čím více svých tvrzení, argumentů a důkazů zahrnete do své žádosti, tím obtížnější, náročnější i méně pravděpodobné bude to, že vám správní orgán žádost zákonným způsobem zamítne. Nezákonným způsobem mu na to samozřejmě stačí v principu cokoliv. Neopomíjejte proto některé argumentační možnosti jen z toho důvodu, že jste přesvědčeni, že to ostatní už přece musí samo o sobě stačit. Lenost, pohodlnost a malá časová investice se vám při přípravě této žádosti nemusí vyplatit.

II. g)

Seznámení se s podklady správního rozhodnutí je procesně důležitou situací. V judikatuře již bylo vyloženo, že správní orgán má možnost rozhodnout současně o obou vašich žádostech. Tedy o žádosti o udělení výjimky a na tomto základě současně o původní hlavní žádosti (např. o žádosti přijetí dítěte do mateřské školy.) **Pokud se správní orgán hotoví vaši žádost zamítnout, má povinnost vás vyzvat, abyste se seznámili s podklady správního rozhodnutí.** Již jsem se setkal s tím, že žádost o uznání výjimky víry a svědomí byla jako „věc nepříjemná“ z podkladů správního rozhodnutí úmyslně vyřazena. Zkrátka tam najednou vůbec nebyla. To si vždy zkontrolujte. V takovém případě podejte námitku neúplnosti podkladů a žádejte jejich doplnění. Vlastní seznam podkladů pro správní rozhodnutí si vždy na místě ofoťte. Může se v případném odvolání či sporu ukázat jako důležité, že správní orgán nezařadil mezi podklady něco, co do nich rozhodně zařadit měl.

II. h)

Celý konstrukt a úvaha Ústavního soudu vychází z dotčení svědomí, které má především **empirickou povahu**. Jsou to zkušenosti, osobní zážitky, prožitky, emotivní reakce, které jsou pro dotčení svědomí to podstatné. Prakticky lze říci, že výjimku svědomí nelze uznat na tom prostém základě, pokud rodič něco četl, někde se vzdělal, něco si dovedl a dal do logických souvislostí, a proto už zkrátka nechce očkovat. (Výjimku zde bude tvořit jen velmi silné přesvědčení o nezanedbatelné zdravotní nebezpečnosti vakcín, které by bylo nutné velmi solidně vědecky tvrdit a obhajovat.) **Dotčení svědomí má „hlubší životní charakter“ než jen názor.** Je pro vaši argumentaci v textu žádosti důležitější a významnější, pokud jste strávili s jedním ze svých dětí po očkovaní 14 dní v horečkách a v bezesných hrozných nocích případně i s výjezdem sanitou na pohotovost, tedy ve velkém strachu o jeho život a zdraví, než to, že jste viděli tři perfektně odůvodněné a doložené dokumenty popisující nežádoucí účinky vakcín na YouTube. Je mnohem důležitější, že jste předsedou nebo aktivním členem organizace, která je v pravidelném kontaktu s příběhy a osudy lidí zasažených tragicky očkovaním, než že máte zdravotnické vzdělání. Je mnohem důležitější, že jste laborant, který osobně poznal zákulisí manipulace s výsledky klinických studií při výzkumu vakcín, než že jste vědec, který o nějakém tématu napsal uznávaný kritický článek. Vaše osobní prožitky týkající se nežádoucích důsledků očkovaní v nejbližším okolí jsou významnější než vaše teoretické znalosti o tom, co vše by mohlo třeba i nastat. **S tímto je nutné přemýšlet nikoliv o tom, co v žádosti máte uvést (tam uveďte všechno, co jen můžete), ale jaké věci máte především správnímu orgánu zdůraznit a o které především opřít a dovést dotčení svého svědomí.**

https://poockovani.cz/downloads/brozura_ockovani_deti_v_cr.pdf

https://poockovani.cz/downloads/brozura_ockovani_deti_v_cr_II.pdf

https://www.poockovani.cz/downloads/jak_zasahl_system_III.pdf

II. i)

Dále doporučuji, abyste svou žádost o uznání výjimky víry a svědomí **podali zcela samostatně**. Samostatně vedle hlavní žádosti, jejíž úspěch tímto chcete dosáhnout. Samostatně schválenou žádostí totiž můžete operovat i v ostatních případech, kdy to bude v životě potřeba. **Zásada dobré správy** předjímá, že pokud již jeden správní orgán - řádně vykonávající svou činnost - vám výjimku posoudil a uznal, neměl by žádný jiný správní orgán toto rozporovat a rozhodnout za stejných okolností jinak. Kladné rozhodnutí jednoho správního orgánu o uznání výjimky víry a svědomí proto můžete kdykoliv použít jako argument pro rozhodnutí jiného správního orgánu o téže věci stejným způsobem.

II. j)

Co je dále vhodné: **Uveďte ve své žádosti explicitně, že při jakýchkoliv nejasnostech či pochybnostech správního orgánu a při potřebě více objasnit či ozřejmit některé skutečnosti a tvrzení jste samozřejmě připraveni takové informace podat a doplnit.** V mnoha případech se stále děje to, že správní orgány rozhodnou o žádosti, aniž by daly rodičům šanci doplnit jejich argumentaci, když ji považují za nedostatečnou.

II. k)

Samozřejmě nezapomeňte na **nutné formality a potřebnou formu žádosti**. Uveďte adresáta, žadatele (své dítě a sebe jako jeho zákonného zástupce), označte věc žádosti i to, co žádáte, uveďte odůvodnění, dataci a místo žádosti a svůj podpis. Vždy zasílejte doporučeně poštou nebo datovou schránkou. Nenoste nic nikam osobně, aby se to náhodou neztratilo. Doporučuji na závěr žádosti uvést i přehledný seznam listinných důkazů, které k ní přikládáte.

II. l)

Uvědoměným postupem lze ztížit správním orgánům možnost zamítnout vaši žádost tzv. „šmahem ruky“. Budou to v praxi vždy složité individuální situace a správní orgány mají úřední povinnost k nim přistoupit pečlivě a svědomitě. To, že se jim do toho vůbec nebude chtít, to rozumně předpokládejte. Kterýpak ředitel školky či školy je odborníkem na ústavní právo, posuzování lidského svědomí a na obsah různých náboženství? Ten, kdo vaši žádost bude chtít zamítnout, ten se bude logicky snažit udělat všechno jen ne to, aby se seriózně zabýval vašimi tvrzeními a důkazy a obhájil proti nim svůj odlišný věcný i právní názor. Naopak ten, kdo vaši žádosti bude chtít vyhovět, by v jejím textu měl najít všechno potřebné, aby mohl spolehlivě a taktéž přesvědčivě obhájit a ustát udělení této výjimky, a to zejména před intervencemi krajských hygienických stanic. Naštěstí dnes instituce kontroly ochrany veřejného zdraví vůbec nic nekvalifikuje k superviznímu posuzování lidského svědomí či obsahu náboženské víry. Jsou v této odbornosti asi na stejné úrovni jako Technické služby Města Sušice, o.p.s. Jinými slovy, nemají žádnou kvalifikaci strkat do toho svůj nos. Ostatně představit si Ministerstvo zdravotnictví ČR jako arbitra lidského svědomí a víry ve správních řízeních, to mi opravdu nedělá dobře.

Kvalitně sepsaná žádost o uznání výjimky svědomí opravdu nemůže mít pár vět v jednom útlém odstavci věcné argumentační pasáže. Jejím cílem je přesvědčit správní orgán, že si tuto výjimku opravdu právě vy můžete nárokovat. Práce kvapná zde může být málo platná. Stejně tak různé obecné mistry, které by se mohly vytvářet a na internetu šířit, mohou být spíše na škodu věci. (Pokud nepůjde pouze o mistry formálního zpracování a osnovy žádosti.) Této žádosti je opravdu potřeba věnovat péči a pozornost a zpracovat si ji individuálně právě pro sebe. Každý má své vlastní reálie, své zkušenosti. Svědomí každého bylo určitě dotčeno za poněkud jiných okolností. Můj osobní odhad o věcném rozsahu dobře připravené žádosti je **3-5 stran formátu A4 včetně hlavičky bez důkazních příloh.**

III.

ÚSTAVNÍ VÝJIMKA UDĚLENÁ NA ZÁKLADĚ VÍRY

III. a)

Ochrana náboženské víry je obecně dlouhodobým a ustálenějším tématem naší i mezinárodní judikatury. Tímto tématem se ve vztahu k povinnému očkování již v roce 2006 zabýval Ústavní soud v nálezu **III. ÚS 449/06** a **pl. ÚS 19/14**. Avšak toto odůvodnění je po obsahové stránce mnohem více fádní a neurčité, než ústavní výklad práva podaný posléze k výhradě svědomí.

https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/ustavni_soud_www/Aktualne_prilohy/2011_02_09.pdď

https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvcı/Publikovane_nalezı/Pl._US_19_14_a_n.pdf

Podle mého názoru je užitečné a také mnohem jistější **postupovat v případě obhajoby své víry analogicky podle čtyř stejných ústavních podmínek, které musí být splněny kumulativně** (viz výše detailní rozbor podaný k výhradě svědomí). Pouze je potřeba upravit některé dílčí okolnosti.

Čtyři podmínky, které je určitě dobré splnit kumulativně v žádosti o přednostní ochranu vaší víry:

- a) *Ústavní relevance tvrzení obsažených ve výhradě víry.*
- b) *Naléhavost důvodů, jež k podpoře své výhrady nositel základní svobody uvádí.*
- c) *Konzistentnost a přesvědčivost tvrzení dané osoby.*
- d) *Společenské dopady, jež může v konkrétním případě akceptovaná výhrada víry mít.*

III. a1)

Základní obecné tvrzení prokazující **ústavní relevanci** žádosti v případě výhrady víry by bylo vhodné poněkud upravit a může být jednodušší. Samozřejmě nedokážu předjímat, jak by toto základní tvrzení mělo vypadat v konkrétním náboženském případě. Podmínku by ale určitě naplňovalo třeba právě toto tvrzení:

„Obsah mé víry mi zapovídá dopustit na mém dítěti provedení zdravotnického zákroku, kterým je povinné očkování provedené současnými vakcínami. Jsem přesvědčen, že vakcíny, kterými se u nás povinně očkuje, mohou způsobit závažná i celoživotní poškození zdraví a organismu mého (dosud zdravého) dítěte včetně jeho úmrtí nebo jeho nepřirozené a nežádoucí změny. Povinnost očkování nařízená jinými osobami na mém dítěti je dále nepřípustným zásahem do mé i jeho svobodné vůle, kterou máme v souladu s mou vírou právo neomezeně na tomto světě a v našich životech uplatňovat.“

III. a2)

Naléhavost důvodů, které souvisí s výhradou víry, poté principiálně vyplývá ze samotného obsahu víry jako takové. Je potřeba správním orgánu podrobně popsat právě ten obsah či takové principy této víry, které vám brání ke svolení s povinným očkováním dítěte nebo v některých případech vašemu pokračováním v něm.

Tak v případě **buddhismu** by mohla být mj. uvedena zásada *ahimsá* jako všeobecně známá zásada odporující jakékoliv formě fyzického násilí včetně očkování prováděného či umožněného na vlastních svěřených dětech. Její obsah je nicméně ještě širší a ještě více podporuje uplatnění této víry rodiče jako subjektivně naléhavého důvodu k odmítnutí povinného očkování.

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ahims%C3%A1>

<https://www.yogapoint.cz/joga/filozofie-jogy/jama-a-nijam-stupne-jogy/>

Nicméně pro účel přesvědčení správním orgánu je potřebné onen rozhodný obsah vaší víry popsat detailně, dobře jej vysvětlit a pokud možno i na vhodných příkladech demonstrovat. Důležité je také popsat, jak je dodržování právě těchto zásad pro váš život podstatné a důležité. Co by se s vámi stalo a jak byste byli zasaženi, pokud byste byli donuceni porušit příslušné zásady či pravidla své víry povinným naočkováním svého dítěte apod. **Vhodným důkazem v této oblasti je samozřejmě jakékoliv vyjádření náboženské autority na podporu vaší interpretace obsahu své víry ve vztahu k povinnému očkování, nebo alespoň autoritativního výkladu oné rozhodné zásady či pravidla.**

III. a3)

V případě konzistence a přesvědčivosti se budete muset v prvé řadě vypořádat s tím, abyste správní orgán dostatečně přesvědčili o tom, že takto věřícím člověkem opravdu jste. Tedy, že se jen účelově neodvoláváte na nějakou využitelnou víru či náboženství. V tomto případě můžete použít několik různých důkazních prostředků, které správní orgán buď přijme bez výhrady, nebo vás vyzve k jejich doplnění či upřesnění.

Možné důkazní prostředky té skutečnosti, že jste věřící člověk:

- a) Vaše **čestné prohlášení**. (Můžete upřesnit dobu trvání své víry, její počátky, příčiny apod.)
- b) Potvrzení oficiální náboženské autority případně i zaměstnavatele, že jste v příslušné víře opravdu věřícím či angažovaným člověkem (např. členství, účast na společných akcích, činnost pro komunitu apod.)
- c) Důkaz svědeckou výpovědí, pokud možno bezúhonného člověka, který není právě členem vaší rodiny.
- d) Prokázáním svých náboženských aktivit ve formě činností, účastí, pořadatelsství, autorství apod.

Rozhodně vždy použijte a uplatněte čestné prohlášení a současně navrhněte správnímu orgánu, jaké jiné důkazy byste mohli doplnit, pokud by mu vaše čestné prohlášení přišlo jako důkaz nedostatečné.

A v případě konzistence a přesvědčivosti vašich tvrzení lze dále použít stejné zásady a doporučení jaká jsou uvedena výše u výhrady svědomí (II. e).

III. a4)

V případě společenských dopadů udělení výjimky z důvodu víry jsou doporučení a vhodné důkazní prostředky zcela identické jako v případě uplatnění výhrady svědomí (viz bod II. f).

III. b)

K výhradě víry se poté pojí jedno velmi důležité praktické téma, které dosud málo předvídá i judikatura mezinárodních soudů. Je to přitom stále častější situace **hluboké osobní víry člověka bez oficiální náboženské konfese**. Zejména současný duchovní rozvoj v moderní společnosti se hluboce odklání od institutů církví, svatých písem či autoritativního hierarchického vedení věřících. Ryze osobní víra v Boha, Stvořitele, Zdroj či Otce je přitom základem moderního mysticismu, esoterických směrů a nauk, gnosticizmu či osobních duchovních cest s tzv. přímým vztahem a spojením s Nejvyšším vědomím. Tyto směry se mnohdy vyznačují vírou individuálně i mnohem silnější a upřímnější, než je tomu v průměru u věřících v některých oficiálních náboženských komunitách.

Jsem zcela přesvědčen, že tam kde základní lidská práva hovoří o ochraně víry člověka, jedná se o víru, která v rovině materiální pravdy vírou je a nikoliv o nezbytnou příslušnost ke konkrétní oficiální náboženské konfesi.

V případě osobní víry bez náboženské konfese však bude zajisté obtížnější, jak přesvědčit správní orgán o tom, že vám obsah vaší „individuální“ víry silně brání nechat povinně očkovat vaše děti. V takovém konkrétním případě bych doporučoval **osobní víru bez náboženské konfese subsumovat spíše pod výhradu svědomí, kde může naopak působit jako velmi přesvědčivý a naléhavý důvod mezi ostatními.**

